

**Што е, и
како да користите**

**МАКЕДОНСКА
ПОДДРШКА**
(Macedonian Unicode)

КАКО ДА КОРИСТИТЕ МАКЕДОНСКА ПОДДРШКА

1. **Како да користите Македонска поддршка?**
2. **Проверка дали е инсталирана Македонска поддршка на Вашиот компјутер!?**
3. **Инсталирање на Македонска поддршка**
4. **Конверзија на постоечки документи во Македонска поддршка**

Како да користите Македонска поддршка

Вовед

Македонска поддршка или може даго сретнете изразот **Macedonian Unicode** или пак само **Unicode**. Едноставно, тоа е индустриски стандард имплементиран во фонтовите (Arial, Times. New Roman, Tahoma, Verdana и т.н.), кој ги содржи сите азбуки во себе. Што би значело, со еден од овие Unicode фонтови може да се пишува на многу различни јазици. (Македонски, Српски, Бугарски, Турски, Шпански, Француски, Англиски и т.н.)

На пример: Овој документ е напишан со Arial фонт, а во него има кирилични и латинични зборови.

Поедноставно објаснување би било: Сите азбуки се вградени во овие unicode фонтови. Овие фонтови се влезени во стандард на Microsoft и се инсталираат со секој Windows оперативен систем. Што значи, напишан документ со овие фонтови, со било која азбука, ќе биде доследно видлив на сите компјутери.

Значи сите вие веќе ги имате овие фонтови, што значи ја имате unicode поддршката за сите азбуки. Само треба да се повика азбуката која ќе ја користите. Во нашиов случај Македонската.

Како да проверите дали е инсталирана Македонска поддршка на Вашиот компјутер!?

Погледнете доле десно на вашиот монитор. Дали наоѓате **EN** на Taskbar* (*Taskbar е долгото плаво поле на долниот дел на вашиот монитор. Лево е Start копчето, па во десно по плавото, се шират иконите за отварање на програми, а најдесно е часовникот) Значи, пред часовникот т.е. пред стрелката би требало да се наоѓа **EN** (Слика 1)

Слика1

Ако го гледате EN, еднаш кликнете на него со левото копче на главчето и ќе го добиете следново: (Слика 2)

Слика 2

Со кликување на English или FYRO Macedonian можете да изберете со која азбука ќе пишувате. Независно во која програма се наоѓате (Word, Exel, PowerPoint, Corel, Notepad и т.н.) може да правите избор во секој момент и да пишувате со азбуката која ви одговара. Кога ќе го направите изборот доле десно ќе се промени **EN** во **MK** или обратно, зависно која азбука е одбрана.

Распоред на букви на Македонска поддршка на вашата тастатура

Распоредот на кириличните букви се разликува за малку од распоредот на кој сте научени со користење на TTF фонтовите Mac C Swiss, Mac C Times и т.н. На долната слика (Слика 3) со црвено е прикажан распоредот на кириличните букви

Слика3

Како што гледате малку се разликува. Во десниот дел се групирани сите карактеристични кирилични букви (ш,ѓ,ч,ќ,ж) Другите се на исти места како и кај TTF фонтовите (Mac C Swiss, Mac C Times и т.н.) За кратко време ќе видите дека овој распоред е позгоден. Со кпчето Shift се активираат големи буквио. И тоа важи за сите. Не како кај некои TTF фонтови со притискање на Shift се куца мало ш, ѓ, ќ.

Резиме

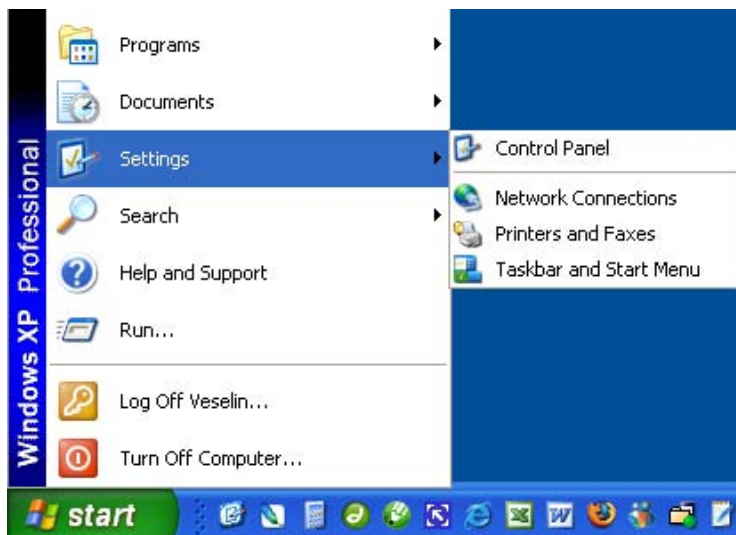
Значи со кликување на EN во десниот долен дел на екранот се појавува листа на која ви се прикажани инсталираните unicode поддршке. Со кликување на соодветната азбука го вршите изборот.

Скратена команда за промена на азбука е со притискање на копчињата **Alt** и **Shift** на левата страна на вашата тастатура. Ајде пробајте. Притиснете и држете го притиснато копчето **Alt** со палецот на вашата лева рака, а со некој од другите прсти на левата рака (мене лично ми е најзгодно со домалиот прст) притиснете го копчето **Shift** и пуштете ги обете. Ќе видите долу десно на екранот дека се променила состојбата на **EN** во **MK** или обратно, зависно кој била претходната. Ајде пробајте пак, ама вака, држете го притиснато копчето Alt со палецот на вашата лева рака и со некој прст (мене лично ми е најзгодно со домалиот прст) на левата рака притискајте и пуштајте го копчето Shift со пауза од 1-2 секунди. Правете го ова со левата рака и гледајте доле десно како се менува состојбата на **EN** и **MK**. Тоа би било се' за избор на Македонска поддршка.

Во случај да ја немате инсталирано на вашиот компјутер, објаснувањето следи на следната страна во: **Инсталирање на Македонска поддршка!**

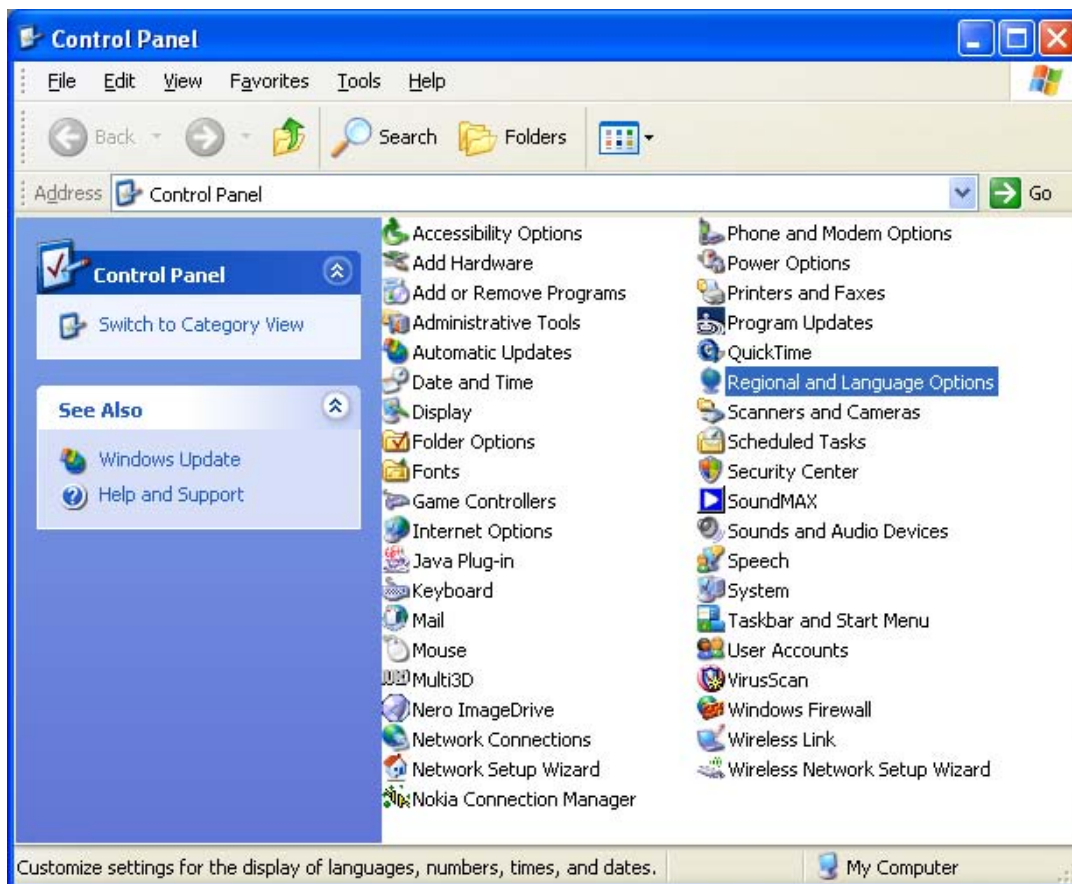
Инсталирање на Македонска поддршка

Кликнете на копчето Start (долу лево на екранот) и застанете со стрелката на глумчето на Settings за да на десно се отвори панелче со список на команди. (Слика 4) Најгоре, на тоа панелче, се наоѓа Control Panel. Кликнете на **Control Panel**.

Слика 4

Ќе ви се отвори прозор со содржината на Control Panel. (Слика 5)
Два пати кликнете на **Regional and Language Options**.

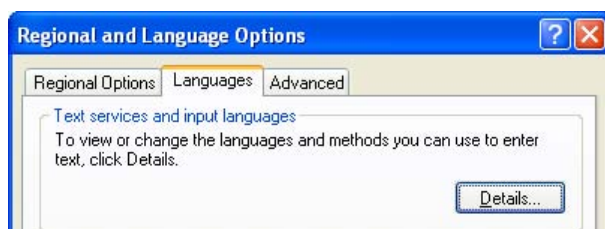
Слика 5

Ќе се отвори прозорот на Regional and Language Options. (Слика 6)
Во горниот дел кликнете на ТАВ - **Languages**.

Слика 6

Ќе ви се смени горниот дел како на Слика 7.

Слика7

Кликнете на копчето **Details** и ќе го добиете прозорецот Text Services and Input Languages, како на Слика 8.

Слика 8

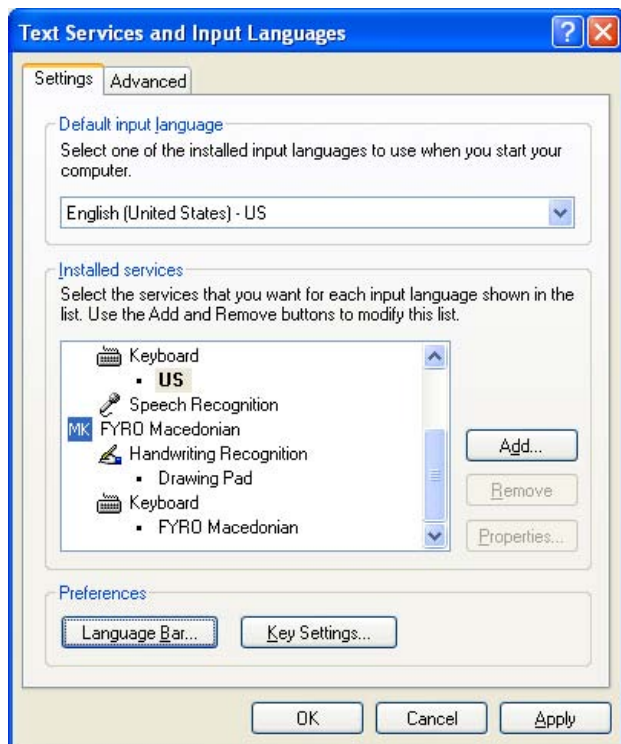
Со кликување на копчето **Add** ќе се отвори прозорец како на Слика 9. Сега кликнете на стрелката на десната страна од полето Input language, и ќе се покаже паѓачка листа во која ќе ја пронајдете FYRO Macedonian.

Слика 9

Кликнете еднаш на **FYRO Macedonian**, па притиснете го копчето **OK**.

Како што гледате се враќате на претходниот прозор (Text Services and Input Languages) (слика 10), но сега во сегментот Installed services се наоѓа и FYRO Macedonian. Со кликување на копчето **OK** или (ова е сеедно) прво на копчето **Apply** па на копчето **OK**, постапката е завршена. Но претходно проверете дали се појавил **EN** симболот долу десно на вашиот екран. Ако не, кликнете во истиот прозор (Text Services and Input Languages) на копчето **Language Bar**.

Слика 10

Ќе се отвори помошно прозорче Language Bar Settings (Слика 11). Во помошното прозорче Language Bar Settings, треба да ги штиклирате опциите како што е прикажано на Слика 11. Кога ќе го направите тоа, кликнете на копчето **OK**.

Слика 11

Сега сте повторно во прозорецот Text Services and Input Languages. Како што споменав погоре, со кликување на копчето **OK** или пак прво на копчето **Apply** па на копчето **OK**, постапката е завршена. Сега треба да се затвори и прозорот Regional and Language Options, со кликување на **OK**. И на крај го затвораме и прозорецот на Control Panel. Значи како ги отвараваме прозорците, така и ги затвораме.

После оваа процедура, во долниот десен агол ќе биде појавен симболот **EN**, од каде може да се избира потребната азбука. Или како што претходно е кажано, може да се користи скратената наредба **Alt+Shift** на левиот дел на тастатурата, за премин од една во друга азбука.

Конверзија на постоечки документи во Македонска поддршка

Користење на LSKonvertMak30

LSKonvertMak30 е додаток за Microsoft Word 97/2000/XP/2003 и нуди можности за конверзија на текстови пишувани со „стари“ кирилични фонтови во текстови со македонска поддршка и обратно. (172 KB), 01.11.2005, Логин Системи.

Вашите постоечки документи кои се искуцани со некој од TTF фонтовите (Mac C Swiss, Mac C Times), можат да се конвертираат во формат со Македонска поддршка. За тоа е потребно да го имате LSKonvertMak30.dot. (Можете да го превземете од веб страната на Логин Системи

Како се инсталира LSKonvertMak30.dot ?

Се' што треба да направите е да го снимите **LSKonvertMak30.dot** во следниов фолдер:

C:\Documents and Settings\UserName\Application Data\Microsoft\Word\STARTUP

Ова е патеката каде треба да се смести **LSKonvertMak30.dot**.

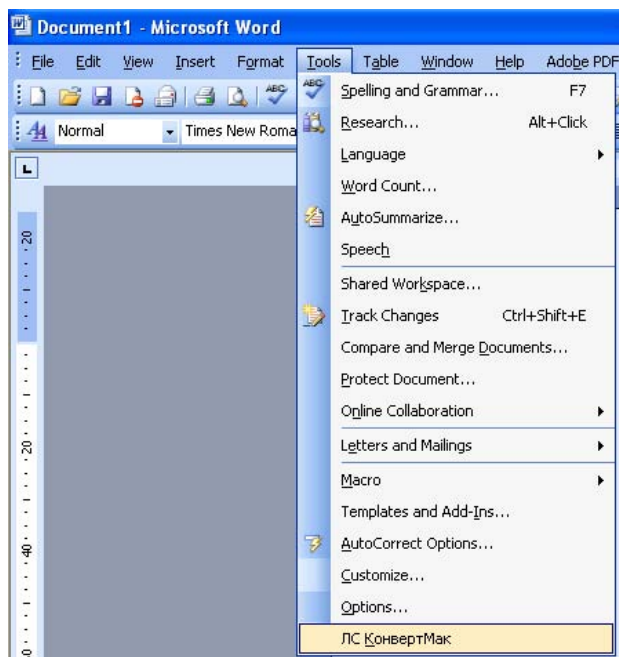
Целниот фолдер се вика **STARTUP**

Патеката горе кажува каде се наоѓа тој. Во горенаведениот патека со црвено е обележано **UserName**, кое го означува вашето корисничко име. Само тоа е различно во патеката, бидејќи сите корисници имаат различни кориснички имиња.

Значи може да отворите Windows explorer и да ги отворите сите овие фолдери, за да дојдете до STARTUP фолдерот, и во него снимите го **LSKonvertMak30.dot**.

Слика 12

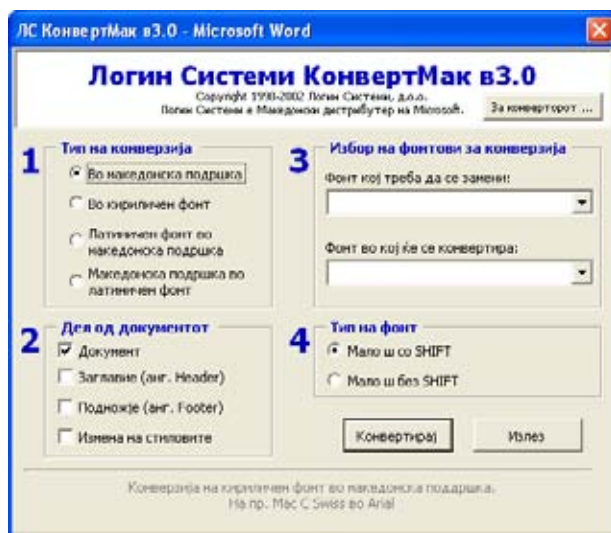
Отакако ќе го направите горереченото отворете ја **Microsoft Word** програмата. Во горното мени на **Word** кликнете на **Tools**. Најдолу во паѓачката листа ќе го видите вашиот **ЛС КонвертМак**. (Слика 13)

Слика 13

Како се користи?

- А. Прво го **отварате** документот кој сакате да го конвертирате. Да претпоставиме дека тој е напишан со Mac C Swiss фонот.
- Б. Потоа кликувате во горното мени на **Tools**, па на **ЛС КонвертМак** (Слика 13). Се отвара **ЛС КонвертМак**. (Слика 14)

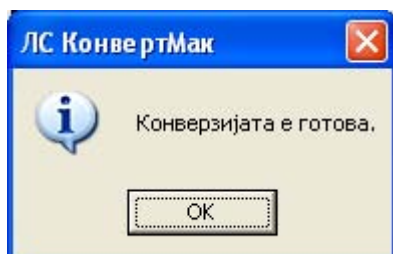
Слика 14

- В. Со плави бројки од **1** до **4** се обележани опциите кои ги нуди **ЛС КонвертМак**.
- Во **1** се обележува првата опција. Всушност таа секогаш си е прва обележана, што значи тука не пипаме ништо.
 - Во **2** е одбележан Документ, што значи и тоа така треба да биде.
 - Во **3**, во горното поле, во паѓачката листа, се избира фонот кој е користен во документот (претпоставивме дека е тој Mac C Swiss). Во полето под него, кое е

именувано „Фонт во кој ќе се конвертира“, се избира фонт за конверзија во Македонска поддршка. Изберете некој од следниве фонтови кои најчесто се користат и содржат Unicode стандард, а тоа се: Arial, Times New Roman, Verdana, Tahoma.

- Во **4** се избира дали фонтот, се мисли на фонтот со кој е напишан документот (во нашиот случај Mac C Swiss) користи Shift за да се откуца мало ш. Нашиов фонт користи. Значи не го менуваме тоа.

Г. Сега притиснете на копчето **Конвертирај**, и оставете го конверторот да си ја изврши работата. Кога ќе заврши ќе добиете известување дека конверзијата е завршена. (Слика 15)

Слика 15

Д. Притиснете на **OK**, па на копчето **Излез**.

Г. **Снимете** си го документот, може под исто име или пак под друго име, како сакате.

На овој начин можете да си ги конвертирате документите во **документи со Македонска поддршка**.

Неколку корисни забелешки:

1. Ако во документот има повеќе од еден TTF фонт, ја повторувате горната постапка за сите употребени фонтови во документот. Латиничните фонтови ќе си останат како што се. За да видите кои фонтови ги содржи документот, кликнете во менито на Format, па на паѓачката листа најдете го Styles and Formatting... и кликнете на него. На десната страна ќе ви се отвори листа со сите фонтови и стилови кои се користени во документот. Така ќе можете со сигурност да видите кои се' фонтови се користени во тој документ.

Пример: Нека во документот сме користеле **Mac C Swiss, M_Swiss** од кириличните и **Times New Roman** од латиничните фонтови. Прво ја започнуваме постапката (од А до Г) како што погоре покажавме за фонтот **Mac C Swiss**, а го заменуваме со **Arial**. Потоа ја повторуваме постапката за **M_Swiss** со тоа што во делот **4** ќе одбереме „**мало ш без Shift**“, затоа што во овој фонт малите ш,к,ф се куцаат без Shift. И со него ја завршуваме постапката и го заменуваме со **Arial**. Сега значи сме добиле документ со Македонска поддршка со Arial фонт, но ни остана латинично Times New Roman. Но, тоа нема ама баш никаква значајна улога. Ако сакате се' да ви биде во Arial, селектирајте го целиот документ и одберете од паѓачката листа на Word фонт Arial. Тоа е се'. Ако сакате се' да е во Times New Roman, селектирајте се' и одберете фонт Times New Roman. Веќе е сеедно, затоа што ваквиот документ е за Word-от со исти тип на фонт.

2. Ако имате документ со Footnotes, тогаш треба да го направите следново. Значи прво конвертирајте го документот како што споменавме погоре. Но, ќе видите дека нема да бидат конвертирани Footnotes. Во **ЛС КонвертМак** постои избор (во делот под број **2**) опција за Заглавие (Header) и Подножје (Footer), но нема избор за Footnotes. Тоа ќе го направите на многу едноставен начин. Отскако ќе ја направите стандардната конверзија, кликнете (долу) во содржината на било која Footnote. Е сега повторете ја постапката за конверзија, се разбира за тој фонт кој е користен во Footnotes. Дури тогаш ќе бидат конвертирани во фонт со Македонска поддршка.

